

UÄŒENÄ• â€“ MUÄŒENÄ•?

StÄ™eda, 13 duben 2016

Po pÄ›ti hodinách, jednom neurologu, uÄ•enÄ› lÄ›tky o pÄ›t kapitol nazpÄ›t, a jedné dobÄ™me mÄ›Ä™enÄ› facce, jsem nauÄ›ila svÄ›ho vnuka rovnice o jedné neznámé, jako kdyÄ› biÄ•em mrská. Po zkušenostech s uÄ•ením mých dÄ›tí (dokopaných terorem k vyšarouněnímu vzdÄ›lání), a následně mých vnuků, je mi líto, Ä›e jsem se nenarodila na malém ostrově, kdesi v Tichomořtí.

Tam by jedinou starostí bylo sehnat si kus Ä›vance, a spokojenÄ› Ä›ít za šarounění mořských vln a šarouněst listech palmoví, zcela negramotná. Já uÄ› opravdu ve svých letech, kdy mám blíž do hrobu než do kolébky, nechci nikoho uÄ›it rovnice, gramatiku a bezobratlovce. NejdÄ™ive své dÄ›ti (mladá a silná), a teÄ• jejich dÄ›ti (stará a unavená). No, fuji! Kdo tohle vlastně nauÄ›il mÄ›? Poslední "uÄ›itelská" zkušenost mÄ› donutila pÄ™emýšlet, zda já, coby dÄ›t šarouněkolou povinné, jsem mÄ›la taky takové problémy, a jak moje vzdÄ›lávání vlastně probíhalo. V každém pÄ™ipadě moje rodiče bezproblémově. Nepamatuji se, Ä›e by se některý z nich zůastával "rodičovských schůzek", jak jsem k tomu byla nucena později já, jako zodpovědný rodič. Nevzpomínám si, Ä›e by za mé uÄ›itele musel někdo z rodičů suplovat a mÄ› doma tÄ™eba ty pitomé rovnice. Skutečnost, Ä›e jsem nebyla zázračné dÄ›tí, které se nemuselo uÄ›it, mÄ›la dopady na maličkost v podobě nÄ›kolika výprasků (zásadně od maminky, neb tatíček byl humanista). Byla pÄ™esvědčena, Ä›e dÄ›tka podstatně urychlí výchovný proces. Maminka mÄ›la mušarouně; neÄ› Vilém Tell. PÄ™es toto kruté zacházení nemám kupodivu dodnes pocit, Ä›e jsem byla týraná dÄ›tí. Naopak, není nic hezčího, než vzpomínky na mé dÄ›tí a mládí (kdyÄ› pomínu vládu jedné zdivočelé strany). PÄ™es odpor mÄ›j i komunistů, jsem prošarouněla do Ä›ivota Ä™ádů vzdÄ›lání, ke spokojenosti rodičů i své (coÄ› jsem ocenila až mnohem později). Tak jsem začala vzpomínat, jak to vlastně ve šarouně; kole tenkrát bylo. Dost kantorů se zapsalo do mých vzpomínek asi až do mého exitu. Tak na pÄ™íklad pár z nich: paní soudružka uÄ›itelka Váňková, vyučující nás Ä•ešarouně;tinu stylem "Já vám to do těch palic natluču, i kdybyste to neměli pÄ™eÄ›t!". VÄ™ím, Ä›e moji spolužáci dodnes umí vyjmenovaná slova, vzbuzení uprostřed noci a úplně ošrali, "břímšvz" by vysypali bez zaváhání. Absence jejich znalostí znamenala automaticky z diktátu pÄ›t, i kdyÄ› ve šarouně; ostatní bylo bezchybně a krasopisně napsané. Krasopis, ano, takový pÄ™edmět opravdu existoval, a paní soudružka uÄ›itelka mÄ›la na šarouně; výkony veliké požadavky, co se tohoto pÄ™edmetu týká. KdyÄ› prohlásila, písemný projev vypadá jako klínové písmo starých Egypťanů, a Ä›e si opíše dvacetkrát "Píše práce", abych si vypsala ruku, uronila jsem slzu. Namítla jsem, Ä›e by stačil jeden trest, proÄ• mám psát zrovna "Píše práce", Ä›e navrhuji tÄ™eba hymnu, Ä›e tohle maminka nerozdýchá. Neustoupila a já doma pilně psala, zatímco ostatní skotačili venku. Maminka jsem se bála pÄ™iznat, Ä›e tuhle blbost píší za trest. Nebylo jiného východiska, než držet láh, Ä›e to píší; zpěvu, pro kamarády, protoÄ› ve zpěvníku není a my ji musíme uÄ›t. Maminka, majíc o komunistech nevalné mínění, Ä›e jsou tak pitomí. Já lhala a umírala strachy, Ä›e kdyÄ› kápnu božskou, tak mi navrhně opsat Shakespearů v "Sen noci svatojánské", nebo Karafiátovy "Broučky". MÄ›la obojí moc ráda. Na paní uÄ›itelku Broučkovou vzpomínáme s láskou. Nebila nás, nežvala, a kdyÄ› bylo volno, vyprávěla nám staré antické báje. My poslouchali, jak Zeus zahýbal Héře, jak Helena vzala roha s Paridem, a co z toho bylo za melu. Na její vyprávění jsme se těšili, jak malé dÄ›ti na pohádky, a makali, aby nám zbyl čas na další pÄ™ibáhu. Být to dnes, tak jsem dysgrafik, psala bych jako prase, a neuměla po 30 letech "Píše práce" (coÄ› by byla dÄ›sná šarouně;koda, no uznejte!). O antice bych nevěděla zhora nic, a ptala bych se, kde to spává, co to Ä›ere. Pan soudruh uÄ›itel Klikar, matikÄ™, pÄ™ezdívaný Herodes, to bylo jiné kafe. Šarouně; estě tÄ™ídy do deváté jsme házeli korunky do kasičky svatému Antonínovi, aš nás pÄ™ítí šarouně;tí rok má někdo jiný. Svatému Tondovi koupil farář nové šarouně;atíčky, a my zase měli Herodese. PÄ™ed jeho hodinou bylo o pÄ™estávkách ve tÄ™ídě hrobové ticho. Zoufalci, kteří tu šarouně;ili, Ä›e ne šarouně; ovládají, se snažili na poslední chvíli zachránit si kÄ›i, a dohnat, co se dohnat v pÄ›ti minutách nedalo. Naivní troubové. Zelené manšestrové sako, s koženými záplatami na loktech, kalhoty barvy neurčité, obočí jako Brežněv a postava taky taková, vlasy ala Einstein. Impozantní postava vkrácela do tÄ™ídy za hrobového ticha, my stáli v pozoru jak vojáci na buzerplaci. Obrovská ruka mávla, některí sedli do lavic, nÄ›terým se podlomila kolena. Během dvaceti sekund napsal z hlavy na tabuli pÄ™íklad, o jako Lovosice, a rovnítko. TÄ™ída strnula a upušarouně;tý šarouně;pendlík by vydal zvuk bomby. Vyvolal pÄ›t nešarouně;astníků k tabuli, a uÄ› to jeho. Za rovnítkem se rozechvělé ruce snažily vypočítat pÄ™íklad. První zaváhání, ozvalo se "PÄ›t, sednout!", "Pomaleji, tÄ™i, sednout!", "Blběj, pÄ›t, sednout!", "Ješarouně;tá blbějšarouně;í, pÄ›t!", "Kuba se ne pÄ™ekonal, Ä•tyÄ™i, sednout!". Nejblbějšarouně;ho vyprovodil ze stupínku poÄ™ádným pohlavkem. Kuba je dnes, mimochodem Ä™ádným profesorem fyziky na prestižní universitě v USA, a deset týraných studentů si vybralo po maturitách Matfyz. MÄ›j oblíbený pÄ™edmět, aš jsem studovala cokoliv, byl matika a mechanika. Dnes by pana soudruha uÄ›itele odsoudili a zavěšili Ä›e by žil. Za šarouně;chny ty pohlavky, šarouně;tulce a modřiny na ruce, co nám udělal dÄ™evným pravítkem Holky tahal za vlasy a vyhazoval na hanbu, šumákem ke zdi k umyvadlu, v rohu tÄ™ídy. Prostála jsem tam něco hodin, a pÄ™esto mi nic z probírané látky neuniklo. KdyÄ› mi Ä™ekl, Ä›e tak beznadějně blbou holku ješarouně;tá neviděl, Ä›e uřítá nevědí, co zplodili za dementa, a mnoho jiných pochval tohoto typu, tak doma ani muk. Maminka by Ä™ekla, Ä›e to bude, protoÄ› pan uÄ›itel má vÄ›dycky pravdu. A já vím, Ä›e nebýt jeho, neuměla bych matiku, a mÄ›la bych odborníky diagnostikovanou lehkou mozkovou dysfunkci a zvláštní péči ohledně mého vzdÄ›lávání. Námí milovaný uÄ›itel na chemii, zvaný Nuklid. Starý pán, který měl být uÄ› dvacet let v penzi. Kdysi vyučoval latinu, a protoÄ› komunista nÄ›jak nestíhal vyšarouně;kolit během jednoho roku soudruhy dÄ›lníky na kantory, nechali ho uÄ›it chemii. Zásadně dával za jedna, a kdyÄ› uÄ› bylo opravdu zle, a někdo nevědě, Ä›e H₂O je voda, tak chytil nemilosrdně, bez slitování, za dvě. Já tomu pÄ™íhodila (nevím jak) ješarouně;tá H₂SO₄ a tím moje vÄ›domosti o chemii končí. Na druhou stranu jsme díky nÄ›m vedli zuřivě debaty, jestli je lepší zločinit nebo snášarouně;eti (Kubík dokonce zlomil Baxovi nos, kdyÄ› mu došarouně;ly argumenty). Ä•ešarouně;ily se filozofické otázky tohoto světa, o smyslu bytí a nebytí. Platon a spol. To byla Nuklidova parketa a na ní nás naučil tancovat. Hyperaktivita byla ovšem i tímto milovaným kantorem, pÄ™ísně zakázána. Takovýto jedinec byl potupně vykazován ze tÄ™ídy za dvě. Shrnutí a podtrženo: nás, chudinky, nikdo nikdy neuznal za nemocné dyslektiky, dysgrafiky, dysjárně;my, za postižené mozkovými dysfunkcemi, nebo

hyperaktivní. My jsme byli prostě blbí, nebo neukázní. Dostali jsme po úmáku, mnozí hned při projevu blbosti a neukázní ve škole, mnozí doma, když matky, popadly otcové, přetli poznámky nebo vysvětlění. Vymalováno. Škola se s námi nemazlila a díky za to. Rodina nám zas dala mantinely; i za to díky. A tak se stalo, že když můj milovaný vnuk, po pěti hodinách nechtěl pochopit, jak se počítají rovnice, a neurolog přestal přisobit, použila jsem onu starou metodu máj maminky a Herodesa. Trefila jsem se přetli, facka sedla a stal se zázrak: vzápětí jsme počítali zcela bezchybně jednu rovnici za druhou. Z matematiky máme za jedna. Že neumí počítat, jistě přiblíží. To už nám jak přetli. Kouzelné čtení poslala WENDULKA